

9. Sınıf Türk Edebiyatı Nazım Biçimleri ve Türleri Testi Çöz 3

1. Aşağıdakilerden hangisi koşmanın özelliklerinden biri değildir?

- A) On birli hece ölçüsü ile yazılır.
- B) Bentlerden ve kavuştaklardan meydana gelir
- C) Son dördlüğünde şairin mahlası geçer.
- D) Nazım birimi dördlüktür.
- E) Âşık edebiyatı nazım şekillerindendir.

Cevap : B

2. I. grup II. grup

* Divan edebiyatı	* Sone
* Tekke edebiyatı	* Ninni
* Anonim Halk edebiyatı	* Deme
* Servet-i Fünun edebiyatı	* Müstezat
* Aşık edebiyatı	

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangisi II. grupta verilenlerden herhangi biriyle eşleştiremez?

- A) Divan edebiyatı
- B) Tekke edebiyatı
- C) Anonim Halk edebiyatı
- D) Servet-i Fünun edebiyatı
- E) Âşık edebiyatı

Cevap : B

3. I. Aşkın aldı benden beni
Bana seni gerek seni
Ben yanarım dün ü günü
Bana seni gerek seni
- II. Pir Sultan Abdal şâhımız
Hakk'a ulaşır yolumuz
On iki imam katımız
Uyamazsın demedim mi
- III. Gel imdi sen dahi şeyhin hâline
Karışasın evliyanın yoluna
Dalasın sen ab-ı hayat gölüne
Erişir canına fazlı Hüda'nın

Yukarıdaki dizeler sırasıyla Tasavvuf Halk edebiyatının hangi nazım şekillerine örnek olabilir?

- A) Şathiye – Devriye – Nutuk
B) İlahi – Nefes – Nutuk
C) Nutuk – İlahi – Nefes
D) Devriye – Şathiye – İlahi
E) İlahi – Nefes – Şathiye

Cevap : B

4. Halk edebiyatındaki türkünün Divan edebiyatındaki karşılığı sayılır. Divan edebiyatına Türklerin kazandırdığı bu türün nazım birimi dördlüktür. Bestelenmek için yazılır. Sözün ve bestenin en etkili yeri üçüncü dizeye getirilir. Bu nazım biçiminin ustalarından biri de Yahya Kemal'dir.

Yukarıda sözü edilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazel
B) Şarkı
C) Murabba
D) Rubai
E) Kaside

Cevap : B

5. * Türklerin Divan edebiyatına kazandırdığı, tek dörtlükten oluşan ve aruzun özel bir kalıbıyla yazılan nazım şeklidir.
- * Gazelin her dizesine kısa bir dize eklenmesiyle oluşan nazım şeklidir.
- * Hikaye türünün Divan edebiyatındaki karşılığıdır.
- * Her bendi beş dizeden oluşan bir nazım şeklidir.
- Yukarıda tanımı verilmeyen nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tuyuğ B) Muhammes C) Kaside
D) Müstezat E) Mesnevi

Cevap : C

6. **Aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinde dörtlük nazım birimi kullanılmaz?**

A) Koşma B) Tuyuğ C) Mani
D) Kıt'a E) Şarkı

Cevap : C

7. Bilmezdim özüm gamzene meftun imişim ben
Afetzedede dilhaste ciğerhûn imişim ben
Yukarıdaki dizeler gazelin hangi beyitinden alınmış olabilir?

A) Matla beyiti B) Makta beyiti
C) Yek-âvâz D) Beytü'l gazel
E) Taç beyit

Cevap : A

8. I. Can verip senin gibi cânâna yetmişem
Rahım eyle kim yetine sana cânâna yetmişem
- II. Her nereye gidersen eyle talanı
Öyle yap ki ağlatasın güleni
Bir saatte söyle yüz bin yalanı
El bir doğru söz söylerse inanma
- III. Ay yansın ağalar, güneş tutulsun
Parladı parladı çalın kılını
Oklar gıcırdasın ayyuka çıksın
Mevla'nın aşkına basın kılını
- IV. Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı

Yukarıda numaralanmış parçalarda aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ağır türünün
B) Bir gazelin matla beytinin
C) Koçaklama türünün
D) Taşlama türünün
E) Semai nazım şeklinin

Cevap : A

9. I. Gazel
II. Mesnevi
III. Muhammes
IV. Mani
V. Tuyuğ

Yukarıdaki nazım şekilleri nazım birimine göre ikişerli eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : C

10. Divan edebiyatındaki “methiye” türünün Halk edebiyatındaki benzeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koçaklama
- B) Güzelleme
- C) Türkü
- D) Taşlama
- E) Ağıt

Cevap : B

11. (I) “Şarkı”, Divan edebiyatının, “türkü” ise Halk edebiyatının ürünüdür. (II) İki de bir ezgi ile söylenir. (III) Şarkının söyleyeni belliyken, türkü genellikle anonimdir. (IV) Şarkıda tekrar edilen kısma nakarat, türküde ise bent denir. (V) Yahya Kemal Beyatlı, şarkı türünde eserler vermiş önemli bir sanatçımızdır. (VI) Şarkı da türkü de dördlüklerle oluşturulur. Yukarıda “şarkı” ve “türkü” nazım şekilleri karşılaştırılmıştır. Numaralanmış cümlelerin hangisi ya da hangilerinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. ve II.
- B) Yalnız II.
- C) III. ve IV.
- D) Yalnız IV.
- E) V. ve VI.

Cevap : B

12. Aşağıdakilerden hangisi koşmanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Hecenin 11’li kalıbıyla söylenir.
- B) Konularına göre; güzelleme, koçaklama, taşlama, ağıt isimlerini alır.
- C) Halk edebiyatı ürünlerindendir.
- D) Nazım birimi dördlüktür.
- E) Her kıta kendi içinde kafiyelidir.

Cevap : B

13. Enginlere inen gönöl

Bir yükseğe çıkar mısın

Yar aşkına ölen gönöl

Gözün açıp bakar mısın

Yukarıdaki dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisine aittir?

A) Koşma

B) Mani

C) Destan

D) Semai

E) Ninni

Cevap : B